
Beleid inzake milieu- en sociale risico's

23 maart 2022

Inhoudsopgave

1	Achtergrond	3
2	Doel en toepassingsgebied	3
3	Normen	3
4	Risicoprofielen	4
5	Vereisten	4
6	Toepassing	6
7	Taken en verantwoordelijkheden	7
8	Documentbeoordeling	8
	Bijlage A Uitsluitingslijst	9

1 ACHTERGROND

Alterfin ("de Coöperatie") is een in 1994 opgerichte Belgische financiële coöperatieve vennootschap. De Coöperatie trekt kapitaal aan om te investeren in kleine boerenbedrijven in ontwikkelingslanden via microfinancieringsinstellingen ("MFI's"), organisaties voor duurzame landbouw ("SAO's") waaronder kleine en middelgrote ondernemingen ("kmo's") en producentenorganisaties. Het doel van Alterfin is het verbeteren van de bestaansmiddelen en de levensomstandigheden van sociaal en economisch achtergestelde mensen en gemeenschappen, voornamelijk op het platteland in lage- en middeninkomenslanden in Latijns-Amerika, Afrika en Azië. Dit gebeurt door het mobiliseren van fondsen van individuele beleggers en maatschappelijk verantwoorde instellingen, het structureren en bevorderen van duurzame beleggingen en door samenwerking met gelijkgestemde organisaties.

Het Environmental & Social Performance Management ("ESPM") Framework van Alterfin vormt de leidraad voor de activiteiten van de Coöperatie op dit vlak. Het ESPM Framework heeft een tweeledige aanpak gebaseerd op twee principes: "geen schade berokkenen" en "goed doen". "Geen schade berokkenen" betekent dat Alterfin de negatieve effecten op de natuurlijke omgeving (d.w.z. lucht, water, bodem) of gemeenschappen van mensen (bv. werknemers, klanten, inwoners) die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeien uit haar financiering tracht te beperken en/of te vermijden. "Goed doen" betekent dat Alterfin ernaar streeft de ecologische en sociale voordelen van haar transacties te maximaliseren om een diepere impact na te streven.

Dit document richt zich op de "geen schade berokkenen"-component van het ESPM Framework van Alterfin, versie 1.0 van 09.07.2021, om ervoor te zorgen dat de Coöperatie de beste praktijken in de sector integreert en zich houdt aan de internationale normen bij haar dagelijkse activiteiten. Als zodanig implementeert Alterfin een reeks standaardvereisten en -instrumenten die op hun beurt gestructureerd zijn in een beleid inzake milieu- en sociale risico's ("E&S risicobeleid")

2 DOELSTELLING EN TOEPASSINGSGBIED

Om de E&S-risico's van haar transacties met partners adequaat aan te pakken, vereist Alterfin dat MFI's en SAO's respectievelijk de negatieve milieu- en sociale effecten van hun activiteiten inzake kredietverlening beperken en hun beheerpraktijken voor milieu- en sociale risico's verbeteren. Dit E&S-risicobeleid (het "Beleid") legt de basis voor die geïntegreerde E&S-beheersaanpak.

Het doel van dit Beleid is de principes en normen van Alterfin voor E&S risicobeheer definiëren en de vereisten voor haar partners vastleggen.

Het toepassingsgebied van dit Beleid strekt zich uit tot alle microfinancierings- en duurzame landbouwactiviteiten die Alterfin financiert, evenals fondsen of fondsen van derden die zij beheert. Als coöperatie verbindt Alterfin zich ertoe dit beleid consequent toe te passen op al haar activiteiten. Al het personeel dat betrokken is bij de activiteiten van de Coöperatie wordt geacht het beleid te kennen en ernaar te handelen.

3 NORMEN

Alterfin verbindt zich tot de beste praktijken in de sector op het gebied van het beheer van milieu- en sociale risico's door de volgende normen toe te passen:

- Alterfin financiert noch rechtstreeks noch onrechtstreeks ondernemingen met activiteiten of kenmerken die op haar Uitsluitingslijst (bijlage A) zijn vermeld.
- Alterfin vereist van de partners dat zij voldoen aan de wettelijke en reglementaire milieu- en sociale vereisten die van toepassing zijn in de regio's waar zij actief zijn.
- Voor MFI's past Alterfin ook de Universal Standards for Social Performance Management (de « Universal standards») en de Client Protection Principles ("CPP") toe.

- Voor SAO's past Alterfin de Environment and Social Management Standards¹ van de FAO toe die relevant zijn voor de verschillende grondstoffen die worden gefinancierd, evenals een gecombineerde selectie van verschillende vrijwillige certificeringsnormen zoals Fairtrade, Organic, Rainforest Alliance/UTZ en Global G.A.P.
- Indien relevant past Alterfin internationale normen, zoals de IFC Performance Standards ("IFC PS") en de Core Labour Conventions van de Internationale Arbeidsorganisatie ("IAO") toe op haar transacties op basis van beste praktijken.

In geval van discrepantie tussen de toepasselijke nationale wetgeving in het land waar de partner actief is en deze internationale normen, zal de Coöperatie de strengste van de twee normen toepassen.

4 RISICOPROFIELEN

Om het E&S-risico van een transactie op een adequate manier te evalueren, classificeert Alterfin het E&S-risiconiveau op een ex-ante basis. Daartoe heeft de Coöperatie haar eigen methode voor risicoprofilering vastgesteld, die gebaseerd is op de kenmerken van de betrokken partners en hun waardeketens. Deze methode helpt het verwachte E&S-risiconiveau van de transactie te bepalen en de E&S-risicobeheersvereisten voor de betrokken partner vast te stellen.

Standaard gaat Alterfin ervan uit dat haar transacties meestal een beperkt E&S-risico inhouden vanwege:

- de aard en de omvang van de klanten van haar partners, namelijk kleine boeren in het geval van organisaties voor duurzame landbouw of micro-ondernemers in het geval van MFI's, en
- de geringe omvang van haar transacties.

Uitzonderingen op deze veronderstelling gelden als (i) een duurzame landbouworganisatie actief is in een risicovolle sector of geografie of als (ii) een MFI grote leningen verstrekt aan haar begunstigden. In deze gevallen gaat Alterfin uit van een verhoogd E&S risicoprofiel voor de transactie en worden de vereisten voor de betrokken partner verhoogd.

Tabel 1 Definities van risicoprofielen

RISICOPROFIELEN	MICROFINANCIERINGSINSTELLINGEN	ORGANISATIES VOOR DUURZAME LANDBOUW
STANDAARD	MFI's met gemiddelde uitbetaling aan eindklanten < USD 20 000	Alle sectoren en landen, behalve deze vermeld onder Verhoogd risico
VERHOOGD	MFI's met gemiddelde uitbetaling aan eindklanten > USD 20 000	Vast te stellen sectoren en landen met een hoog risico

5 VEREISTEN

Om de negatieve milieu- en sociale risico's en gevolgen van de transactie te beperken, heeft Alterfin een reeks vereisten opgesteld. Die vereisten verschillen naargelang de transactie is gedefinieerd met een standaard of een verhoogd risicoprofiel.

Vereisten voor microfinancieringsinstellingen

Alterfin vereist dat de door haar gefinancierde MFI's verantwoordelijke werkgevers en verantwoordelijke kredietverstrekkers zijn. Om ervoor te zorgen dat dit in de praktijk wordt bereikt, vereist de Coöperatie dat de MFI's voldoen aan de vereisten in Tabel 2.

¹ <https://www.fao.org/3/i4413e/i4413e.pdf>

Tabel 2 vereisten voor MFI's

VEREISTEN VOOR MICROFINANCIERINGSINSTELLINGEN	E&S RISICOPROFIELEN	
	STANDAARD	VERHOOGD
- - Voldoet aan de Uitsluitingslijst van Alterfin	√	√
- Voldoet aan de toepasselijke wet- en regelgeving in de gastlanden	√	√
- - Zorgt voor bescherming van de klant (<i>Universal Standard</i>)	√	√
- Zorgt voor verantwoorde personeelsontwikkeling (<i>Universal Standard</i>)	√	√
- Zorgt voor beheer van milieuprestaties (<i>Universal Standard</i>)	-	√

Alle MFI's moeten voldoen aan de Uitsluitingslijst van Alterfin en aan de toepasselijke wet- en regelgeving in gastlanden.

Daarnaast past Alterfin de *Universal Standards* toe die relevant zijn voor het rechtstreekse en onrechtstreekse milieu- en sociaal risicobeheer. De geselecteerde normen zijn geschikt voor de risicoblootstelling van de MFI's en zijn in overeenstemming met de '*Interpretation Note on Financial Intermediaries van de IFC*'².

Daarnaast vereist Alterfin dat alle MFI's goede arbeidsomstandigheden bieden aan hun personeel door toepassing van de *Universele Standaard: Responsible Human Resource Development* die er ook voor zorgt dat MFI's hun arbeidsomstandigheden in overeenstemming houden met de relevante aspecten van Performance Standard 2 on Labour and Working Conditions.

Alleen voor de MFI's met een *verhoogd risico* vereist Alterfin dat de organisatie de sociale en milieurisico's in haar portefeuille evalueert en beperkt. Die MFI's moeten een basismechanisme voor risicobeheer invoeren door de *Universal Standard* toe te passen: *Environmental Performance Management*. In het uitzonderlijke geval van MFI's met een hoog E&S-risico kan Alterfin besluiten de eisen op te trekken tot een meer uitgebreid E&S risicobeheersmechanisme door toepassing van de IFC Performance Standard.

Vereisten voor organisaties voor duurzame landbouw

Om de E&S-risico's van de rechtstreekse financiering te beperken, stelt de Coöperatie eisen aan een SAO ten aanzien van haar interne bedrijfsvoering en haar toeleveringsketen. Die vereisten verschillen naargelang de transactie is gedefinieerd met een standaard of een verhoogd risicoprofiel. Om de profielen met verhoogd risico te bepalen, zal een lijst worden opgesteld van gewassen en producten met een hoog risico, gekoppeld aan specifieke landen en/of regio's. Deze lijst zal jaarlijks worden gevalideerd door het management van Alterfin op basis van een vaste set van de volgende FAO-normen die kunnen worden gebruikt om profielen met een verhoogd risicoprofiel te identificeren³:

- ESS 1: Beheer van natuurlijke hulpbronnen
- ESS 2: Biodiversiteit, ecosystemen en natuurlijke habitats
- ESS 3: Plantaardige genetische hulpbronnen voor voeding en landbouw
- ESS 4: Dierlijke en aquatische genetische hulpbronnen voor voeding en landbouw
- ESS 5: Beheer van plagen en bestrijdingsmiddelen
- ESS 6: Onvrijwillige hervestiging en verplaatsing
- ESS 7: Fatsoenlijk werk
- ESS 8: Gendergelijkheid
- ESS 9: Inheemse volkeren en cultureel erfgoed

² https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/sustainability-at-ifc/publications/publications_policy_interpretationnote-fi

³ <https://www.fao.org/3/i4413e/i4413e.pdf>

Alterfin vereist dat de door haar gefinancierde SAO's verantwoordelijke werkgevers en verantwoordelijke dienstverleners zijn voor hun leden of aangesloten landbouwers. Om dit in de praktijk te bereiken, vereist de Coöperatie dat de SAO's voldoen aan de vereisten in tabel 3.

Tabel 3 Vereisten voor organisaties voor duurzame landbouw

VEREISTEN VOOR ORGANISATIES VOOR DUURZAME LANDBOUW	E&S RISICOPROFIELEN	
	STANDAARD	VERHOOGD
- Naleving van de Uitsluitingslijst van Alterfin	√	√
- Naleving van de toepasselijke wet- en regelgeving in de gastlanden	√	√
- Zorgt voor een verantwoorde behandeling van werknemers	√	√
- Zorgt voor milieuvriendelijke productie		√
- Zorgt voor een goede bescherming van de leden/aangesloten landbouwers		√

Alle SAO's moeten voldoen aan de Uitsluitingenlijst van Alterfin, de toepasselijke wetgeving en de regelgeving in de gastlanden.

Daarnaast past Alterfin de normen voor milieu- en sociaal beheer van de FAO toe die relevant zijn voor het rechtstreekse en onrechtstreekse beheer van milieu- en sociale risico's. Alterfin vereist dat alle SAO's goede werkomstandigheden bieden aan hun werknemers door de ESS 7 van de FAO toe te passen die er ook voor zorgt dat SAO's hun werkomstandigheden behouden, of door zich te houden aan een relevante vrijwillige certificeringsnorm.

Alleen voor die SAO's met een *verhoogd risico* vereist Alterfin dat de organisatie de milieurisico's evalueert en beperkt en de leden en/of aangesloten landbouwers naar behoren beschermt. Deze SAO's moeten een basismechanisme voor risicobeheer invoeren door zich te houden aan de relevante extern gecontroleerde vrijwillige normen zoals Global GAP, Fairtrade, Rainforest Alliance/UTZ, biologisch, SAI, SAN, of aan een andere norm die het relevante verhoogde risico kan beperken. In het uitzonderlijke geval van SAO's met een hoog E&S-risico kan Alterfin besluiten de vereisten te verzwaren tot een meer uitgebreid E&S-risicobeheersmechanisme in overeenstemming met haar gewas- en landspecifieke normen.

Naleving

Verwacht wordt dat niet elke partner bij het afsluiten van een transactie aan de vereisten zal voldoen. In dergelijke gevallen zullen de Coöperatie en de partner een E&S-actieplan overeenkomen waarin de corrigerende maatregelen worden vastgesteld om de partner binnen een haalbare termijn aan de vereisten te laten voldoen. We wijzen erop dat Alterfin een realistische aanpak hanteert en van de partners verlangt dat zij hun E&S-beheerspraktijken verbeteren met middelen die passen bij de aard en de omvang van hun activiteiten en die in verhouding staan tot het E&S-risico dat aan hun activiteiten is verbonden.

6 TOEPASSING

De onderstaande figuur beschrijft de interne stappen die Alterfin moet ondernemen om het beheer van het E&S-risico in haar investeringsproces te waarborgen. De stappen worden nader omschreven in de *documentatie over de E&S-procedure van Alterfin*

Figuur 1 Overzicht van de E&S- procedure van Alterfin

Alterfin past een risicogebaseerde aanpak van het E&S-beheer toe, wat betekent dat zij meer middelen inzet om het E&S-risico van een transactie te beoordelen en te beperken. Om te zorgen voor een consistente toepassing van het beheer van het E&S-risico in alle activiteiten, verankert de Coöperatie dit in de hele investeringscyclus, wat betekent dat Alterfin zich verbindt tot de volgende taken:

- Een potentiële transactie toetsen aan de Uitsluitingslijst.
- Profileren van een potentiële transactie op het E&S-risiconiveau dat door de partner wordt veroorzaakt.
- Vaststelling van vereisten om de E&S-effecten te vermijden of tot een voor de normen en risicobereidheid van de Coöperatieve aanvaardbaar risiconiveau te beperken.
- De bevindingen en aanbevelingen van het E&S-onderzoek als een sleutelfactor in overweging nemen in de besluitvorming van het Investment Committee.
- In voorkomend geval en wanneer er TA-middelen beschikbaar zijn, overeenstemming bereiken over een E&S-actieplan met duidelijke en realistische maatregelen om de rechtstreekse en onrechtstreekse E&S-risico's van de partner te beperken.
- Toezicht op de naleving door de partner van de normen van Alterfin in het algemeen en de activiteiten uit het onderling overeengekomen actieplan (indien van toepassing).

Om ervoor te zorgen dat dit proces hulpbronnen-efficiënt is en profiteert van de bestaande relatie met de partner, stelt Alterfin een engagementbenadering voor transacties voor die binnen 12 maanden worden vernieuwd. Dit betekent dat voor deze transacties, Alterfin geen volledige E&S risicobeoordeling vereist tijdens de due diligence, maar zich richt op veranderingen die zich hebben voorgedaan tijdens de laatste 12 maanden.

7 TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

Om de E&S risico's effectief te beheren, wijst Alterfin de juiste middelen en instrumenten toe die een tijdige interventie mogelijk maken. Alle teamleden die betrokken zijn bij het investeringsproces moeten deelnemen aan de uitvoering van het E&S Framework. De verantwoordelijkheden voor het kader zijn verdeeld over 5 sleutelfuncties.

Investment Managers

De Investment Managers zijn verantwoordelijk voor de toepassing van de ESPM-normen op de transacties en overleggen met de partners over de E&S-normen en -vereisten van Alterfin. Tijdens de hele investeringscyclus zijn de Investment Managers verantwoordelijk voor de E&S due diligence van een transactie, komen ze corrigerende maatregelen overeen met de partners indien de transactie niet voldoet aan de E&S normen en vereisten van Alterfin, en volgen ze de prestaties doorheen de tijd op. Indien nodig kunnen de Investment Managers de E&S Impact Manager inschakelen in geval van vragen of specifieke problemen.

E&S Impact Manager

De E&S Impact Manager moet ervoor zorgen dat alle door Alterfin gefinancierde transacties voldoen aan de toepasselijke normen en vereisten door het Investment Team bij te staan bij het screenen, beoordelen en controleren van E&S-risico's in verband met transacties, alsook de E&S-risicobeheerscapaciteit van de betrokken partner indien nodig.

Daarnaast is de E&S Impact Manager verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het onderhoud van het ESPM, met inbegrip van alle beleidslijnen, procedures en instrumenten.

Legal & Compliance team

Ons Legal & Compliance team zorgt ervoor dat de toepasselijke E&S normen en eisen adequaat worden opgenomen in de juridische overeenkomst van een transactie. Dit moet de slagkracht van het Investment Managers Team versterken om een partner te houden aan de verbintenissen en risicobeperkende maatregelen en om op te treden in geval van wetsovertredingen of activiteiten die in strijd zijn met het E&S-beleid van Alterfin.

Investment Committee

Het Investment Committee ("IC"), IC Normal Quorum of IC Special Quorum, naargelang het geval, draagt de eindverantwoordelijkheid voor de bekrachtiging van de E&S-risicobeoordeling uit de due diligence en eventuele corrigerende maatregelen in het E&S-actieplan. Het IC kan conclusies en aanbevelingen van het Investment Team of de E&S-Impact Manager terzijde schuiven en aanvullende eisen stellen, tot en met het afkeuren van de geschiktheid van de belegging.

Monitoring Committee

Het Monitoring Committee zal tijdens de toezichtfase een actieve rol spelen, aangezien het erop zal toezien dat de partners de E&S-convenanten naleven en het overeengekomen E&S-actieplan uitvoeren. In geval van slechte prestaties op het gebied van E&S-risicobeheer zal het Monitoring Committee de investment managers ondersteunen bij het nemen van adequate beslissingen. Het Monitoring Committee staat onder rechtstreeks hiërarchisch toezicht van het Investment Committee.

8 DOCUMENTBEOORDELING

Dit E&S-risicobeleid is goedgekeurd door de Raad van Bestuur en treedt in werking per 1 april 2022. Het beleid zal indien nodig worden geëvalueerd en herzien om wijzigingen in het beleid, de normen en de activiteiten van de Coöperatie te weerspiegelen. Dit beleid zal ten minste om de twee jaar worden geëvalueerd en eventueel worden herzien. De volgende herziening is gepland op 1 april 2024.

BIJLAGE A UITSLUITINGSLIJST

Alterfin zal geen enkele activiteit, productie, gebruik, distributie, bedrijf of handel financieren waarbij de onderstaande sectoren en activiteiten betrokken zijn/

- Dwangarbeid⁴ of kinderarbeid⁵
- Activiteiten of materialen die krachtens de wet- en regelgeving van het gastland of internationale verdragen en overeenkomsten als illegaal worden beschouwd, of waarvoor internationale verbodsbepalingen gelden, zoals:
 - a) stoffen die de ozonlaag aantasten, PCB's (polychloorbifenylen) en andere specifieke, gevaarlijke farmaceutische producten, pesticiden/kruidverdelgers of chemicaliën.
 - b) wilde dieren of producten die vallen onder de Convention on International Trade in Endangered Species or Wild Fauna and Flora (CITES); of
 - c) Niet-duurzame visserijmethoden (b.v. plofvisserij en vissen met drijfnetten in het mariene milieu met netten van meer dan 2,5 km lang).
- Internationale handel in afval en afvalproducten, tenzij deze in overeenstemming is met het Verdrag van Bazel en de onderliggende regelgeving.
- Vernietiging⁶ van High Conservation Value gebieden⁷.
- Radioactieve materialen⁸ en "unbounded" asbestvezels.
- Pornografie en/of prostitutie.
- Racistische en/of antidemocratische media.
- Indien een van de volgende producten een aanzienlijk deel van de primaire gefinancierde activiteiten van een project uitmaakt⁹:
 - a) Alcoholische dranken (behalve bier en wijn).
 - b) Tabak.
 - c) Wapens en munitie; of
 - d) Gokken, casino's en soortgelijke ondernemingen.

⁴ Dwangarbeid: alle niet vrijwillig verrichte arbeid of diensten die onder bedreiging met geweld of straf, zoals omschreven in de IAO-verdragen, aan een persoon worden onttrokken.

⁵ Personen mogen alleen in dienst worden genomen als zij ten minste 14 jaar oud zijn, zoals gedefinieerd in de Fundamental Human Rights Conventions (Minimum Age Convention C138, Art. 2) van de IAO, tenzij de plaatselijke wetgeving een leerplicht of een minimumleeftijd voor het verrichten van arbeid voorschrijft. In dat geval geldt de hoogste leeftijd.

⁶ Vernietiging: (1) verdwijning of ernstige aantasting van de integriteit van een gebied, veroorzaakt door een ingrijpende en langdurige verandering van het land of watergebruik of (2) een zodanige wijziging van een habitat dat het vermogen van het gebied om zijn functie te behouden verloren gaat

⁷ High Conservation Value (HCV) gebieden worden gedefinieerd als natuurlijke habitats waar deze waarden van uitzonderlijk belang of kritisch belang zijn (zie <http://www.hcvnetwork.org>).

⁸ Dit geldt niet voor de aankoop van medische apparatuur, apparatuur voor kwaliteitscontrole (metingen) of andere apparatuur waarbij de radioactieve bron als triviaal wordt beschouwd en/of afdoende is afgeschermd.

⁹ Voor ondernemingen betekent "aanzienlijk" meer dan 10% van hun geconsolideerde balans of winst. Voor financiële instellingen en beleggingsfondsen betekent "aanzienlijk" meer dan 10% van het volume van hun onderliggende portefeuille.